

Klimat- och näringslivsdepartementet

Remiss av Klimat och näringslivsdepartementets Promemoria - Ett nytt system för miljösanktionsavgifter

Er beteckning: KN2026/01561

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Dalarnas län avstyrker Klimat- och näringslivsdepartementets förslag om att rörliga miljösanktionsavgifter ska prövas av länsstyrelsen i de fall där kommunen är tillsynsmyndighet.

Länsstyrelsen vill lyfta vikten av att vägledning gällande handläggning av rörliga miljösanktionsavgifter har tagits fram innan den nya förordningen om miljösanktionsavgifter träder i kraft.

Länsstyrelsen vill poängtera att en översyn och höjning av beloppen för de fasta miljösanktionsavgifterna behöver genomföras.

Rörliga miljösanktionsavgifter

Vem som prövar

Länsstyrelsen i Dalarnas län bedömer att myndigheten skulle klara av att hantera den föreslagna arbetsuppgiften. Dock bedöms det vara en principiellt viktig fråga, att för kommunerna ta bort ett verktyg för att hantera lagöverträdelser.

Länsstyrelsen avstyrker Klimat- och näringslivsdepartementets förslag om att rörliga miljösanktionsavgifter ska prövas av länsstyrelsen i de fall där kommunen är tillsynsmyndighet.

Länsstyrelsens argument är följande:

1. Kommunen har bättre kännedom om och en redan etablerad kontakt med verksamhetsutövaren i de fall där kommunen är

tillsynsmyndighet. Därmed bedöms handläggning kunna ske effektivare av kommunen.

2. Det är en fördel för företagen att slippa föra dialog med två olika myndigheter.
3. Enligt förslaget ska kommunen upprätta ett, vad som bedöms omfattande, yttrande till länsstyrelsen vid överlämnande av ärendet. Det bedöms mer effektivt att kommunen handlägger ärendet direkt i stället för att administrera ett överlämnande.

Behov av vägledning

Promemorian lyfter att: *kommunerna i landet är av väldigt skilda storlekar och de mindre kommunerna kan ha mycket begränsade avdelningar för miljötillsyn. De kommunala miljöinspektörerna är oftast inte utbildade jurister.*

Som motargument vill Länsstyrelsen betona att kommunerna även fortsatt kommer att kunna vända sig till länsstyrelsen för tillsynsvägledning även i dessa ärenden.

Länsstyrelsen vill poängtera vikten av att vägledning har tagits fram innan den nya förordningen träder i kraft. Detta är av vikt för att en snabb och effektiv handläggning enligt det nya systemet ska kunna ske.

För att bedömningarna av överträdelser ska bli så likartade som möjligt och för att reducera handläggande myndigheternas resursbehov vid bedömningarna bedöms behovet av tillsynsvägledning i dessa frågor som mycket stort. Vägledningen bör ha tydligt definierade bedömningsgrunder så att utrymmet för olika bedömningar av likartade överträdelser minimeras. En tydlig vägledning bedöms nödvändigt för att systemet för miljöstraffavgifter fortsatt blir förenligt med vad som avsågs skulle utmärka systemet vid införandet; enkelhet, tydlighet, schablonisering och snabb handläggning.

Resursbehov

Om den långsiktiga planen är att fler överträdelser ska komma att omfattas av rörliga miljöstraffavgifter behöver länsstyrelsen erhålla tillräckliga resurser för att hantera denna tillkommande arbetsuppgift. Prövning av rörliga miljöstraffavgifter kommer att kräva mer resurser jämfört med dagens system. I det fall även

kommunens ärenden ska hanteras av Länsstyrelsen tillkommer ett ytterligare resursbehov.

Avgift

Det föreslås att i förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn läggas in en bestämmelse som ger Länsstyrelsen möjlighet ta betalt 800 kr per nedlagd timme i de ärenden som överlämnas från kommunen. 800 kr bedöms vara ett lågt belopp, som jämförelse inom länet kan nämnas att 2026 års timtaxa för miljöbalksärenden i Avesta kommun är 1260 kr och i Falu kommun 1484 kr.

Enligt 31 § förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion så är inte denna avgiftsinkomst uppräknad som en avgift som får disponeras av Länsstyrelsen. Länsstyrelsen bedömer att timavgiften för handläggning av prövning av miljö sanktionsavgifter behöver tillfalla länsstyrelsen direkt.

Utöver resurser för själva prövningen av miljö sanktionsavgiften tillkommer ett behov av resurser att för att bokföra nedlagd handläggningstid, kommunicera underlag inför beslut om timdebitering, skriva beslut om timdebitering, delgivning av avgiftsbeslut, skapa fakturaunderlag, administrera och skicka fakturor. Dessa arbetsuppgifter kan inte debiteras med timavgift och länsstyrelsen behöver lyfta behovet av extern finansiering för den arbetsuppgiften.

Länsstyrelsen bedömer att det bör övervägas om finansieringen av prövningen går att lösa på något effektivare sätt än att använda timavgift.

Fasta miljö sanktionsavgifter

Länsstyrelsen noterar att en översyn av de fasta miljö sanktionsavgifterna inte omfattas av denna promemoria. Länsstyrelsen vill ändå poängtera att en översyn och höjning av beloppen för de fasta miljö sanktionsavgifterna behöver genomföras. Länsstyrelsens bedömning är att flertalet fasta miljö sanktionsavgifter idag omfattas av ett för lågt belopp för att avgiften ska uppfylla sitt syfte.

De som medverkat i beslutet

Beslut i detta yttrande har fattats av landshövding Helena Höij med miljöhandläggare Sara Olofsson som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kontaktuppgifter till Länsstyrelsen

Kontakta oss via e-post dalarna@lansstyrelsen.se, postadress
Länsstyrelsen Dalarnas län, 791 84 Falun, eller ring vår växel
010-225 00 00.

Vår webbadress är lansstyrelsen.se/dalarna.

Du kan läsa om hur Länsstyrelsen behandlar personuppgifter på
Länsstyrelsens webbplats:
www.lansstyrelsen.se/dalarna/personuppgifter